

ΦΟΡΟΙ ΕΠΙ ΓΡΑΙΚΟΡΩΜΑΙΩΝ

Παραπονούμεθα σήμερον διὰ τοὺς φόρους, ἀλλὰ τίς σύγκρισις μεταξύ τούτων, μήτε αὐτῶν ἀκόμη τῶν ἐν Τουρκίᾳ ἐξαιρουμένων, καὶ τῶν ἐπὶ τῶν Γραικορωμαίων; Διηγούμεθα.

Βασίλειος ὁ Βουλγαροκτόνος ἐπέβαλε τὸ λεγόμενον *Κεφαλιατικόν*, φόρου εἶδος, ὅστις ἐλέγετο καὶ τοῦ *Ἀλληλεγγύου*, διότι οἱ πλούσιοι ὑπεχρεώθησαν νὰ ἐγγυηθῶσι διὰ τὸς ἑκαστός πτωχοῦς.

«Πεσόντων δὲ τῶν χερσαίων τειχῶν τῆς πόλεως ἐπὶ τοῦ μεγάλου σεισμοῦ, διελάλησεν ὁ βασιλεὺς (Λέων ὁ Ἰσαυρος) λέγων ὅτι ὑμεῖς οἱ τῆς πόλεως ἀδυνατεῖτε τὰ τεῖχη κτίζειν, ἀλλὰ προσετάξαμεν τοῖς διοικηταῖς τῶν Θεμάτων¹ ἀπαιτεῖν εἰς τὸν κανόνα, κατὰ νόμισμα μιλιαρσίσιον² ἕν, καὶ λαμβάνειν αὐτὸ ἢ βασιλεία, καὶ κτίζει αὐτό. Ἐντεῦθεν ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια, παρέχειν τὰ *δικέρατα*.»³ Εἰς τὸ δόσιμον τοῦτο, τὸ ὅποιον ἦτον ἐξ φόλλης,⁴ προσέθηκεν ὕστερον Νικηφόρος ὁ ἀπὸ Γενικῶν ἄλλας ἐξ, καὶ διὰ τοῦτο ὠνομάσθη *Δικερατοεξάρολλορ*.

Ἄλλ' ὁ αὐτὸς Νικηφόρος, χρηματιστὴς πάντων δεινότατος, διότι ὑπῆρξε Δεσφερδάρης,⁵ «συναγαγὼν, λέγει ὁ Θεοφάνης, τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπισήμους ναυκλήρους, δέδωκεν ἐπὶ τόκῳ τετρακεράτου τὸ νόμισμα ἀνὰ χρυσίου λίτρας δώδεκα, τελοῦντας καὶ τὰ συνήθη κομμέρκια!» Τοῦτο θὰ εἶπῃ μίαν φορὰν τόκος! εἰκοσιτέσσαρα τοῖς ἑκατόν!!

Αὐτὸς οὗτος εἶχεν ἐπιβάλλει καὶ τὸ λεγόμενον *Καπρικόν* ἢ *Καπριατικόν*, φόρον συνιστάμενον εἰς τεσσαράκοντα πέντε σχεδὸν σολδιά, πληρωνόμενα κατ' ἔτος δι' ἐκάστην καπνοδόχον, τοῦ ὁποίου δὲν ἐξήρουντο οὔτε τῶν ἐκκλησιαστικῶν οἰκιῶν οἱ ἐνοικιάτορες. «Τοὺς τῶν εὐαγῶν οἰκῶν παροίκους τὰ καπρικά ἀπαιτεῖσθαι», ὁρίζει μία του Νεσρά.

Ἐπὶ τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἐπενοήθη καὶ τὸ *Ἀερικόν*, φόρος οὐχὶ ἐπὶ τοῦ ἀναπνεομένου ἀέρος, καθὼς ἐνόμισαν τῶν Εὐρωπαίων τινές, ἀλλ' ἐπὶ τῶν θυρίδων ἐκάστης οἰκίας τῶν ἐπὶ τῆς λεωφόρου. Ἄλλ' ἐπὶ τοῦ Αὐτοκράτορος τούτου, τὸ δεινὸν τῆς φορολογίας εἶχε φθάσει εἰς τοιαύτην ὑπερβολὴν, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῆς διοικήσεως τοῦ ἀλιτηρίου ἐκεῖνου Ἰωάννου τοῦ Καππαδόκου, ὥστε ὁ Λυδὸς Ἰωάννης, ἀφοῦ ἀναφέρει μυρία εἶδη δασμῶν, εἰς τὴν ἀπελπισίαν τῶν φορολογουμένων ἀποδίδει καὶ τὴν τρομερὰν ἐκείνην πυρκαϊάν, ἥτις, «ἀπὸ τῶν τῆς αὐλῆς ἀρχαμένην εἰσόδων», ἀπετέφρωσε τὰ τρία πέμπτα σχεδὸν τῆς πόλεως.

1. Νομῶν.—2. Μιλιαρσίσιον=εἶδος λεπτοῦ νομίσματος, δωδέκατον τοῦ σολδίου.—3. Εἰκοσιτέσσαρα κεράτα=ἕν χρυσὸν νόμισμα.—4. Φόλλης=λεπτότατον χαλκοῦν νόμισμα, (ὀβολός).—5. Δεσφερδάρης=ὑπάλληλος διεσθῆνων τῆ Οἰκονομικῆς.

Ὁ δὲ Ἀλέξιος ὁ Κομνηνὸς ἐπέβαλε καὶ τὸ *Ἀλαμανικόν*, ὅταν ὑπεχρεώθη νὰ πληρῶσῃ ἱκανὰ χρυσοῦ τάλαντα, ὡς ἀποζημίωσιν εἰς τοὺς Ἀλαμανοῦς.

Ἀναφέρεται δὲ καὶ *Χαρτιατικόν*, ὅποιον δὲ τι εἶδος φορολογίας ἦν, ἀγνοῶ, καὶ δὲν πιστεύω νὰ ἦτον τὸ ἐπὶ τοῦ χαρτοσήμου.

Ἄλλ' ὁ ἐπαχθέστατος τῶν φόρων ἦτον ὁ κληθεὶς τοῦ *Χρυσαργύρου*, διότι ἐπληρῶνετο καὶ εἰς χρυσὸν καὶ εἰς ἀργυρον, ἐνῶ οἱ λοιποὶ φόροι ἐπληρῶνον τὸ μόνον εἰς χρυσόν ἦτο δὲ εἶδος φόρου ἐπὶ τῶν ζώων (ἵππων, ἡμιόνων, ὄνων, βοῶν καὶ κυνῶν) καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων, τοῦ ὁποίου δὲν ἦσαν ἐλεύθεροι οὔτε οἱ ἐπαῖται, οὔτε αἱ ἐταῖραι, εἰσεπράττετο δὲ καὶ διὰ βασιάνων.

Τὸ κυριώτερον εἰσόδημα τῶν Αὐτοκρατόρων ἦτον ἀπὸ τῶν τελωνείων καὶ ἀπ' αὐτῆς ἰδίως τῆς Κωνσταντινουπόλεως, εἰς τῆς ὁποίας ἐκάστην σκάλαν ἐξελέγοντο τὰ *Σκαλιατικά*. Ἀναφέρονται δὲ τόσα ἄλλα φόρων ὀνόματα, ὥστε τῇ ἀληθείᾳ ἀπορίας ἄξιον εἶνε πῶς ἐπήρουν εἰς τόσας ἀπαιτήσεις οἱ ἐμπορευόμενοι, «ἀπαιτήσεις καμπανιστικοῦ, μεσιτικοῦ, ζυγιστικοῦ, μετρητικοῦ, παχιατικοῦ, γομαριατικοῦ, ὀψωνίου, σκαλιατικοῦ, βιγλιατικοῦ, δεκαετίας, ἀλιευτικῆς τετραμοιρίας, ζυλαχύρου, καστροκτισίας, κατεργακτισίας, μαγειρίας, ἀντιναύλου, ἐξωπρασίας, κοσματικοῦ, καπηλιατικοῦ, μνηιατικοῦ, ἐργαστηριακοῦ, μεταξιατικοῦ, τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ πανίου τοῦ ἐν τῷ φόρῳ πωλουμένου, ἔτι δὲ καὶ τοῦ κεφαλαίου τοῦ σιταρίου τοῦ εἰσαποταχθέντος ἀπαιτεῖσθαι ἀπὸ τῶν καραβίων, ἢ ἐτέρου τινὸς κεφαλαίου τῶν νῦν ἐνεργουμένων, ἢ καὶ εἰς τὸ ἐξῆς μελλόντων ἐπινοηθῆσεσθαι!!» δηλαδή ἔχει ὁ Θεὸς καὶ διὰ τὸ μέλλον!!

Ὁ λιμὴν τοῦ Βουκαλέοντος ἀπέφερε καθ' ἐκάστην τετρακισχιλίας λίτρας ἀργύρου, τὰς ὁποίας ὁ Αὐτοκράτωρ Ἰσαάκ ὁ Ἄγγελος εἶχε προσδιωρισμένας διὰ τὰ ἐξοδα τῆς τραπέζης του!!

ΠΟΣΑΣ ΤΡΙΧΑΣ ΕΧΟΜΕΝ

ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἡμῶν;

Ἄγγλος τις, ὁ δόκτωρ Ἐρασμος Οὐίλσον, μετὰ μακρᾶς καὶ ἐπιμόνου παρατηρήσεις ὠρῖσε τὸν ἀριθμὸν τῶν κατὰ μέσον ὄρον ὑπαρχουσῶν τριχῶν ἐπὶ τῆς ἀνθρωπίνης κεφαλῆς. Ὅποιοί τινες ἦσαν οἱ ὑπολογισμοὶ του; Δέν το λέγει ὁ κ. Οὐίλσον. Μήπως ἔτιλε τρίχα τρίχα κεφαλὴν τινα πέρα τοῦ δέοντος πρόθυμον καὶ ἀνεκτικὴν; Ἀλλὰ τί λέγω κεφαλὴν; Κεφαλὰς καὶ κεφαλὰς ὅλας θὰ ἔτιλεν ὁ ὑπόμονος ἄγγλος ἀφ' οὗ λέγει ἔτι εὔρε κατά μέσον ὄρον τὸν ἀριθμὸν τῶν τριχῶν. Ἡ τοῦναντίον ὀφείλομεν νὰ ἐνοήσωμεν ὅτι χωρὶς νὰ τίλη τὰς τρίχας ἐμέτρησεν αὐτὰς συνάπτων καὶ ἀποχωρίζων κατὰ

1. Ἐσπαρχολογία ἐκ τῆς Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Σ. Βυζαντίου.

μικρὰς δεσμίδας; Τίς οἶδεν. Ὅπως δὴποτε τοῦτο ἡμεῖς γινώσκουμεν, ὅτι ὁ δόκτωρ Ἑρασμος Οὐίλσον μετὰ μακρὰς καὶ ἐνδεδειχθεῖς παρατηρήσεις κατώρθωσε νὰ ὀρίσῃ κατὰ μέσον ὄρον τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπὶ τῆς ἀνθρώπινης κεφαλῆς ὑπαρχουσῶν τριχῶν. Ὑπολογίζει λοιπὸν ὁ σοφὸς δόκτωρ ὅτι «ἡ κεφαλὴ καθ' ἕκαστον τετραγωνικὸν δάκτυλον περιέχει 1066 τρίχας.» Ὅθεν τῆς ὅλης κεφαλῆς ἐχούσης ἔκτασιν 120 περίπου τετραγωνικῶν δακτύλων, αἱ ἐπ' αὐτῆς ὑπάρχουσαι τρίχες εἶνε 127,920 κατὰ μέσον ὄρον!

Ἄλλ' ἐπιτραπήτω ἡμῖν νὰ ποιήσωμεν παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ τούτου, ὃν βεβαίως οὐδόλως ἀναλαμβάνομεν νὰ ἐξακριβώσωμεν καὶ ἐξετάσαντες ἀποδειξώμεν τὸ γνήσιον αὐτοῦ. Προφανῶς ὁ κ. Οὐίλσον δὲν ἀξιοῖ ὅτι ὁ ἀριθμὸς οὗτος ἀναφέρεται εἰς τοὺς ἀτυχεῖς ἐκείνους, (εἰς οὓς συγκαταλέγεται καὶ ὁ γράφων τὰς γραμμὰς ταύτας), οἵτινες πάσχουσιν ὑπὸ φαλακρότητος. Λυπηρὸν δὲ ὅτι ὁ σοφὸς ἀνὴρ δὲν διήρσεν τὰ ἀπεψιλωμένα κranία εἰς πολὺς κατηγορίας. Δότι τότε θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ὀρίσωμεν πότε ὁ ἀνθρώπος ὀφείλει νὰ λέγηται φαλακρός. Καὶ δὲν εἶνε καὶ εἰκόλον τοῦτο, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἐπομένου γνωστοτάτου σοφιστικῆς συλλογισμοῦ. Τουτέστι ὑποθέτω ὅτι ἔχετε καὶ τὰς 127,920 τρίχας σας ἔάν ἐγὼ ἀποσπάσω μίαν τῶν τριχῶν σας τούτων ἢ γείνητε φαλακρός; Ὅχι βεβαίως. Ἄλλ' ἐάν ἀποσπάσω καὶ δευτέραν; Πάλιν ὄχι, διότι οὐδεὶς εὐφρονῶν θὰ εἶπῃ ὅτι ἡ ἄλλειψις μιᾶς τριχῆς καθιστᾷ τὸν ἀνθρώπον φαλακρόν. Οὕτω δὲ δυνάμεθα νὰ προχωρήσωμεν, ἕως οὗ ἀποσπασθῇ καὶ ἡ τελευταία θριξὶς τῆς κεφαλῆς σας καὶ ὅμως νὰ μὴ δύναται τις νὰ σας ἀποκαλέσῃ φαλακρόν!

Ἐτέρα παρατήρησις. Εἰσὶ τινες χώραι, ἐν αἷς αἱ γυναῖκες μὴ εὐχαριστοῦμεναι εἰς τὸν στολισμὸν ὃν ἡ φύσις ταῖς ἐδωκε, καταφοροῦσι τὴν κεφαλὴν των διὰ κόμης ξένης. Βεβαίως δὲ ὅτι ἐν ταῖς χώραις ταύταις τὸ ἐμπόριον τῶν τριχῶν εἶνε ἀξιολογώτατον. Μήπως ὁ κύριος Οὐίλσον ἐποίησε τὰ πειράματά του ἐπὶ τοιούτων κranίων!

Οἱ παλαιοὶ Φράγκοι ὁσάκις ὑπέσχοντό τι ἀπέσπων τρίχα τῆς κεφαλῆς των καὶ τὴν ἐδίδον εἰς δεῖγμα τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τῆς ὑποσχέσεώς των. Διηγούνται δὲ ὅτι ἅγιός τις ἠλθέ ποτε εἰς τὴν αὐτὴν Χλωδοβίκου τοῦ βασιλέως τῶν Φράγκων, ὅστις ἀποσπάσας ἀπὸ τῆς κεφαλῆς του τρίχα, ἔδωκεν αὐτὴν εἰς τὸν ἅγιον ὡς τεκμήριον τῆς πρὸς αὐτὸν ὑπολήψεως καὶ τοῦ σεβασμοῦ του, κελύσας ταῦτοχρόνως τοὺς αὐλικούς του ἵνα ποιήσωσι τὸ αὐτό, ὥστε ὁ ἅγιος ἐπανῆλθεν οἴκαδε φέρων φορτίον ὄλον τριχῶν καὶ χαίρων ἐπὶ τῇ δεξιῶσι καὶ τῇ ἐξαιρέτῳ τιμῇ ἧς ἔτυχε παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ

τῆς θεραπείας αὐτοῦ. Πρὸς δὲ τούτοις διηγούνται ὅτι πᾶς ἰκέτης ἀποσπῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς του τρίχα μίαν ἐδίδεν αὐτὴν εἰς τὸν ἀνθρώπον οὗ τὴν εὐνοίαν ἐθήρσει. Βεβαίως δὲ ὄντος ὅτι ἐν τισὶ χώραις οἱ ζητούντες καὶ ἰκετεύοντες εἶνε πλείστοι ὅσοι, δὲν νομίζετε εὐτυχίαν ὅτι δὲν ὑπάρχει πλέον τὸ ἔθιμον τοῦ ἀποσπᾶν καὶ μίαν τρίχα ἀνὰ πᾶσαν ἐπίσκεψιν, διότι οὕτω θὰ ἤλαττοῦτο πάρα πολὺ ὁ τοῦ κατὰ μέσον ὄρου ἀριθμὸς 127,920, δι' οὗ ὁ σοφὸς Ἑρασμος Οὐίλσον τοσοῦτον ἐπιτυχῶς ἐπροίκισε τὴν στατιστικὴν ἐπιστήμην;

ΓΡΑΜΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΟΝ

Πρὸς τὸν κ. Συντάκτην τῆς Ἑστίας.

Ἐν τῇ βιογραφίᾳ Ἀθανασίου Ψαλίδα, τῇ ἐν ἀρ. 167 τῆς Ἑστίας ὑπὸ τοῦ κ. Σ. Δ. Κρίνου δημοσιευθείσῃ, σημειοῦται ὅτι τὸ εἰς αὐτὸν ἀπονεμηθὲν τῇ ἐ' Ἰουνίου τοῦ ἀνωκ' ἀκαδημαϊκῶν πτυχίον, καὶ παρὰ τῷ βιογράφῳ αὐτοῦ σωζόμενον, εἶναι τὸ μόνον, ὅπερ ἐξεδόθη ἐπὶ ἄρχοντος τῆς Ἰονίου Ἀκαδημίας τοῦ λόρδου Γυιλφόρδου.

Τὸ ἔτος 1825 ἦν πράγματι τὸ δεύτερον ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἰονίου Ἀκαδημίας, ὡς καὶ ἐξ ἀπομνημονεύματος αὐτοῦ τοῦ βιογραφομένου ἀναφέρεται, ὅτι κατ' αὐτὸ παρεκλήθη παρὰ τοῦ ἄρχοντος διὰ τοῦ γραμματέως Λουσινιανοῦ ὅπως ἀναδειχθῆ διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας καὶ τοιοῦτος ἀνηγορεύθη. Ἄλλ' ὁ Ἀθ. Ψαλίδας οὐκ ἦν ὁ μόνος δι' ἀκαδημαϊκοῦ πτυχίου τιμηθεὶς ἐπὶ τῆς ἀρχοντίας τοῦ ἀειμνήστου Γυιλφόρδου, θανόντος περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ τετάρτου ἔτους ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἰονίου Ἀκαδημίας.

Ἐν ἀρ. 335 ἀπὸ 29 Μαΐου 1824 τῆς Ἐπισήμου Ἐφημερίδος τοῦ Ἰονίου Κράτους περιγράφονται λεπτομερῶς τὰ κατὰ τὴν ἐν Κερκύρα ἰδρυσιν τῆς Ἰονίου Ἀκαδημίας, καὶ ἰδίως ἡ λαμπρὰ τελετὴ τῶν ἐγκαινίων αὐτῆς, καθ' ἣν καὶ οἱ πρῶτοι ἀνηγορεύθησαν στεφανωθέντες καὶ πτυχίον λαβόντες θεολογίας, νομικῆς ἢ φιλοσοφίας. Ἐκ τῆς ἐφημερίδος ἐκείνης τῆς Κυβερνήσεως τὰ κατὰ τὴν ἐπίσημον αὐτὴν τελετὴν ἀκριβῶς ἐξετέθησαν ἐν τῇ ὑπὸ Ἀνδρέου Μ. Ἰδρωμένου διατριβῇ «περὶ τῆς ἐν ταῖς Ἰορλοῖς Νήσοις ἐκπαιδεύσεως ἀπὸ τῆς εἰς τοὺς Ἐρετοῦς ὑποταγῆς μέχρι τῆς ἐθνικῆς αὐτῶν ἀποκαταστάσεως (1386-1864)», ἧτις ἐν τῷ φιλολογικῷ συλλόγῳ Παρνασσῶ ἀναγνωσθεῖσα τὴν 19 Νοεμβρίου 1872 κατεχωρήσθη ἐν τῷ Ἀττικῷ Ἡμερολόγιῳ Ἐρ. Ἀσωπίου τοῦ 1874 ἔτους. Ἴδου πῶς τὰ κατὰ τὴν ἀξιωματικόν αὐτὴν ἡμέραν ἐν αὐτῇ ἐξιστοροῦνται, ἀπαρραλλάκτως ὡς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Ἰονίου Κυβερνήσεως περιγράφονται.

«Ἐπὶ αἰσθημάτων βαθυτάτης εὐλαβείας καταλαμβάνομεθα νοερῶς παριστάμενοι εἰς τὴν ἐ-